

СИМБОЛОТ НА СОНЦЕТО ВО ВЕКСИЛОЛОГИЈАТА

Никола Стојаноски

ПРИ процесот на создавање, дизајнирање и донесување на едно државно знаме се земаат предвид поголем број национални елементи или симболи. Символиката на знамето ја рефлектира историската, културната и политичката околност во којашто се развивала нацијата, и на тоа се темели една од вредностите на националниот идентитет. Често, мрачното мина-то на народите, нивните страдања во минатото и желбата за подобро утре директно се рефлектирале, не само во фолклорот и културниот идентитет на народите туку и во самите државни знамиња.

Желбата за подобра иднина и надминување на тешките времиња, минати кај различни народи се различно изразени преку различни симболи, но, еден од нив е најдоминантен. Тоа е сонцето.

Сонцето како елемент, односно како еден од главните елементи, се наоѓа на петнаесет знамиња на независни суверени држави, членки на ООН. Тоа е присутно на знамињата од сите континенти и кај држави коишто се развивале во различни историско-политички околности, но сепак, кај сите нив, символиката што сонцето ја претставува е слична и инспирирана од слични извори. Култот кон сонцето кај народите е присутен од дамнешни времиња, од самите почетоци на старата египетска цивилизација, па сè до современите нации, меѓу коишто е и македонската. Претставено како диск без зраци или диск со зраци, стилизирани или не, сонцето е едно од трите небески тела што се присутни на државните знамиња, другите две се месечината и ѕвездата. Петнаесетте независни држави коишто го поставиле сонцето на своите национални знамиња се: Антигва и Барбуда, Аргентина, Бангладеш, Јапонија, Казахстан, Кирибати, Киргистан, Македонија, Малави, Намибија, Непал, Нигер, Филипини, Руанда и Уругвај.

THE SUN SYMBOL IN VEXILLOLOGY

Nikola Stojanoski

IN the process of creation, design and adoption of a national flag, it is essential to take into account a greater number of national elements or symbols. The symbolism of the flag reflects the historical, cultural and political circumstances

in which a nation has developed and thus is a foundation of one of the values of a national identity. Often, the dark past of the peoples, their sufferings in the past and the desire for a better tomorrow is directly reflected not only in folklore and cultural identity of nations, but in the state flags as well. The desire for a better future

and to overcome the difficult times of different nations is expressed through a variety of different symbols, but one of these is the most dominant. That symbol is the sun.

The sun as an element, or one of the main elements is found in fifteen flags of independent sovereign states, members of the United Nations. It is present on the flags of countries on all continents, which have developed in different historical and political circumstances, but they all share the symbolism which the sun represents and are inspired by similar sources. The cult of the sun is present in peoples since ancient times, from the very beginnings of the old Egyptian civilization, until modern nations, including the Macedonian one. Presented as a disk with or without rays, stylized or not, the sun is one of the three celestial bodies present state flags, the other two being the moon and a star. The fifteen independent states which have set the sun on their national flags are: Antigua and Barbuda, Argentina, Bangladesh, Japan, Kazakhstan, Kiribati, Kyrgyzstan, Macedonia, Malawi, Namibia, Nepal, Niger, the Philippines, Rwanda and Uruguay.

Сонцето од Кутлеш (Вергина) /
The Sun of Kutles (Vergina)

Од чисто графички и илустративен поглед, сонцето како вексиллолошки, па и хералдички елемент, може да се сретне во различни дизајни и облици. Формата на самото сонце, како и боите, варираат од држава до држава, во зависност од националните бои на нацијата, но и историската графичка претстава на сонцето како симбол. Сите форми на сонцето како вексиллолошки симбол, може да бидат поделени на две основни групи - диск и сонце со зраци, каде пак втората група се дели на сонце во раскош, светење на сонце (изгрев или залез) и амблем на сонце. Покрај тоа што дискот го претставува сонцето кај одделни знамиња, кај други пак, истиот симбол ја претставува месечината (знамињата на Палау и Лаос), што често доаѓа до забуна.

Државни знамиња каде има употреба на диск што симболизира сонце се знамињата на Бангладеш, Јапонија и Нигер. Големината на дискот, како и поставеноста во полето, исто така варираат и не се еднолични. Така, дискот од знамето на Јапонија има црвена боја и е поставен во средишниот дел на белата основа. Од друга страна пак, дискот од знамето на Бангладеш, иако навидум сличен по дизајн, е со различна нијанса на црвена боја и е поблиску до прицврстениот дел на знамето. На крај, знамето на Нигер има диск со портокалова боја, којшто е помал по димензии во однос на претходните два диска и е поставен во средишната бела лента на знамето.

Втората категорија дизајни на сонцето вклучува приказ на сонце со зраци. Како што веќе е напоменато, оваа категорија може да се подели на сонце во раскош, светење на сонце (коешто е многу слично со првата категорија) и амблем на сонце. Разликата помеѓу сонцето во раскош и сонцето што свети е во стилот на зраците. Кај сонцето во раскош, зраците се посликовито изведени, каде едни се линеарни, а другите се брановидни. Покрај тоа,

From a purely graphic and illustrative view, the sun as a vexillological, as well as a heraldic element can be found in various designs and shapes. The shape of the sun itself, and the colors vary from state to state, depending on the national colors of the nation, as well as the historical graphical representation of the sun as a symbol.

All forms of the sun symbol in vexillology can be divided into two main groups: a disc; and sun with rays, where again the second group is subdivided in: the sun in splendor, illumination of the sun (sunrise or sunset) and the emblem of the sun. Besides the fact that a

disc represents the sun in certain flags, in others the same symbol represents the moon (the flags of Palau and Laos), which often raises confusion.

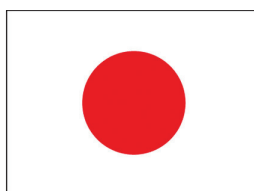
State flags where there is use of a disc that symbolizes the sun are the flags of Bangladesh, Japan and Niger. The size of the disc and the position in the field also vary and are not uniform. Thus, the disc of the flag of Japan has a red color which is set in the center of a white basis. On the other hand, the disc of the flag of Bangladesh, although apparently similar in design, is a different shade of red, and is closer to the fly. Finally, the flag of Niger has a disc in orange, which is smaller in size compared to the previous two discs and is positioned in the central white bar of the flag

The second category includes designs of the sun with rays. As already mentioned, this category can be subdivided into the sun in splendor, illumination of the sun (which is very similar to the first category) and the emblem of the sun. The difference between the sun in splendor and

the illumination of the sun is in the style of the rays. With the sun in splendor, pictorial rays are designed, where every odd ray is linear and every even ray is wavy. In addition, the disc from the sun can, but doesn't have to be stylishly designed with given human traits. The sun in illumination

Бангладеш / Bangladesh

Јапонија / Japan

Нигер / Niger

самиот диск од сонцето може, а и не мора, да е стилски изведен со дадени човекови особини. Сонцето во светење често е поставено како во изгрев, а поретко во залез, и нема голема стилизација на самите зраци или дискот. Дobar пример за сонце во раскош е јужноамериканското „Мајско сонце“, што се наоѓа на знамињата на Аргентина и Уругвај. Од друга страна пак, добри примери за сонце што свети (изгрев) се знамињата на Антигва и Барбуда, Кирибати и Малави. На крај, сонцето како амблем е поим со којшто се опфаќаат дизајни на сонцето што не се сликовити туку стилски изведени. Овие дизајни се поедноставни и нема присуство на детали како кај дизајните од претходните две поткатегории. Типичен пример за ова се старото и новото македонско знаме, сонцето од знамето на Филипини, како тие од знамињата на: Руанда, Казахстан, Киргистан, Намибија и Непал.

Како и кај дизајнот така и во симболиката на сонцето, има разлики во значењето од држава до држава и од регион до регион. Со подетална анализа на симболиката на сонцето од овие петнаесет знамиња може да се увиди дека, општо гледано, сонцето симболизира нов почеток, нова ера, слобода или благосостојба. Сонцето како почеток на нова ера или раѓање на нова нација, воздигната од мрачните минати епохи, често е значење што му се придодва на симболот на сонцето. Јужноамериканското „Мајско сонце“, кое е национален симбол на Аргентина и Уругвај, потекнува од времето на Мајската револуција, што означила почеток на борбата против шпанската колонизација на териториите на Аргентина, Уругвај, Парагвај и Боливија. Сонцето се смета за почеток на нова ера во историјата на овие држави, а ова е често проследено со легендата од Аргентина, којашто вели дека додека се основала новата влада на независна Аргентина, сонцето силно засветело од зад облаците. Постојат и теории дека Мајското сонце потекнува од симболот за богот на сонцето, Инти, кој бил еден

is often set as the sunrise, or rarely in sunset and there is no great stylization of the disc or the rays themselves. A good example of the sun in splendor is the South American „Sun of May“, which is located on the flags of Argentina and Uruguay. On the other hand, examples of a good sunrise are the flags of Antigua and Barbuda, Kiribati and Malawi. Finally, the sun as an emblem covers

designs that are not graphical, but stylized. These designs are simpler and do not contain details such as the designs of the previous two subcategories. A typical example of this is the old and the new Macedonian flag, the flag of the sun from the Philippines, those of the flags of Rwanda, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Namibia and Nepal.

As with the design, the symbolism of the sun has

differences in meaning from country to country and from region to region. With detailed analysis of the symbolism of the sun from these fifteen flags, it can be seen that, generally speaking, the sun symbolizes a new beginning, a new era, freedom or prosperity. Sun as the beginning of a new era or the birth of a new nation, ascended from the dark past eras, is often a meaning that is added to the symbol of the sun. The South

American „Sun of May“, which is the national symbol of Argentina and Uruguay, dates from the time of the May Revolution, which marked the beginning of the struggle against the Spanish colonization of the territories of Argentina, Uruguay, Paraguay and

Bolivia. The sun is considered the beginning of a new era in the history of these countries, and this is often followed by the legend of Argentina which says that while the new government was being established for an independent Argentina, the sun has strongly illuminated the scene from behind the clouds. There are theories that the „Sun of May“ originates from the symbol for the sun god, Inti, who was one of the supreme gods of the Incas. Similar symbols are assigned to the sun of the flags of Antigua and Barbuda,

Мајското сонце /
The Sun of May

Аргентина / Argentina

од врховните богови на Инките. Слична симболика се припишува и на сонцето од знамињата на Антигва и Барбуда, Кирибати и Малави, каде означува зазорување на нова ера (ослободување од колонијализам и основање независна држава) и надеж за нов почеток. Независноста на нацијата е тесно поврзана со слободата на народот и ова е еден од главните мотиви за избор на сонцето како симбол. Сонцето од македонското знаме, како и сонцето од знамето на Нигер и Бангладеш, претставува симбол на независноста и слободата, долговековната желба на народот за своја независна држава и самостојно управување на својата територија. Оваа симболика се препишува и на знамето на Филипините, но придружено со вредностите на единството и демократијата. Покрај овие значења, може да се забележи дека другите народи во симболот на сонцето гледаат живот, енергија, како што и често се сфаќа функцијата на сонцето како небеско тело. Такви примери се сонцата од знамињата на Казахстан и Намибија. Иако често мирот се симболизира со употреба на гулаб и маслинови гранчиња, Киргистан на сонцето му препишува вредности на мирот, како и богатство или изобилие. Случаите со сонцето од знамето на Непал и Руанда се малку поразлични од останатите, бидејќи Непалците во сонцето гледаат цврста одлука (предводени од традиционалните верувања), а Руанѓаните гледаат просветлување (поради мрачната нова историја, Руанда го променила знамето во по-неутрално и посимболично). На крај, интересен за споменување е случајот со Јапонија. Сонцето, покрај тоа што е еден од најважните национални симболи на државата, тоа претставува и извор на името на самата држава. Популарното гледиште е дека името на државата (日本, „Нипон“) означува „земја на изгревот на сонцето“, па така сонцето станало вековен симбол на Јапонија и јапонската култура.

Без разлика на дизајнот, симболиката, боите или местоположбата, сонцето од секогаш се гледало како важен симбол кај одделни народи. Скоро во сите случаи, во сонцето се гледало позитивно, инспирирало благосостојба и мир, слобода и независност. За голем број народи, сонцето не е само извор на енергија, туку и нешто повеќе, дел од идентитетот. ■

Kiribati and Malawi which mark the daybreak of a new era (liberation from colonialism and a foundation of an independent state) and the hope for a new beginning. The independence of a nation is closely related to the freedom of the people and as such is one of the main reasons for the choice of the sun as a symbol. The sun of the Macedonian flag, the sun on the flag of Niger and the one of the flag of Bangladesh represent a symbol of independence and freedom, the long desire of the people for an independent state and independent governance of its territory. This

Малави / Malawi

symbolism is also applied to the flag of the Philippines, but together with the values of unity and democracy. In addition to these

meanings, it may be noted that other nations see in the symbol of the sun life, energy, which often signifies the function of the sun as a celestial body. Such examples are the suns on the flags of Kazakhstan and Namibia. Although peace is often symbolized using a dove and olive branches, the Kyrgyzstan sun has also attributes of the values of peace and wealth or abundance. The cases of the sun on the flags of Nepal and Rwanda are slightly different from the others because the Nepalese see in the sun a firm decision (led by traditional beliefs) and the Rwandans see enlightenment (due to the grim newer history, Rwanda changed the flag to a more neutral and symbolic one). Finally, it's interesting to mention the case of Japan. The sun, although being one of the most important national symbols of the state, is also the source of the name of the state. The popular view is that the name of the state (日本, „Nippon“) means „land of the rising sun“, and so the sun has become a centuries-long symbol of Japan and Japanese culture.

Regardless of design, symbolism, color or position, the sun is always seen as an important symbol in certain peoples. In almost all cases, the sun is viewed positively, it inspires prosperity and peace, freedom and independence. For many peoples, the sun is not only a source of energy, but also something more, a part of identity. ■